

NA PREŠOVSKÉJ UNIVERZITE BOL UDELENÝ PRVÝ PATENT

[TLAČOVÁ SPRÁVA]

Prešov, 07. 01. 2016 – Vedeckému tímu z Prešovskej univerzity (PU) v Prešove bol po prvýkrát Úradom priemyselného vlastníctva SR priznaný patent za aplikovaný výskum. Zaslúžili sa o to pracovníci Katedry ekológie (KE) Fakulty humanitných a prírodných vied (FHPV), ktorí v spolupráci s odborníkmi farmaceutickej firmy Medicproduct, a.s. Lipany vypracovali originálnu technológiu izolácie prírodných látok z plodov liečivých rastlín pomocou vymrazovacieho sušenia. Patentovaný vynález nájde svoje využitie v potravinárskom priemysle, v oblasti výživy a vďaka svojmu terapeutickému efektu má uplatnenie aj v medicíne či farmácii.

Patent je ochranný dokument udelený štátom za vynálezy, ktoré sú nové (požadovaná je svetová novosť), originálne, zahŕňajú vynálezcovskú činnosť a sú priemyselne využiteľné. Práve o takýto unikátny objav sa zaslúžil vedecký tím, ktorý vďaka svojej profesionálnej zameranosti a vedeckej odbornosti vybudoval spoločný úsek výskumu a vývoja medzi PU v Prešove a firmou Medicproduct, a.s. v Lipanoch. Uvedená spolupráca priniesla viacero pozitívnych výsledkov, od tvorby nových pracovných miest, cez publikovanie vedeckých článkov registrovaných v databázach Web of Science a SCOPUS až po spomínané udelenie patentu číslo 288313/2015: „*Spôsob lyofilizácie antokyánov z extraktov drobných plodov liečivých rastlín*“. Súčinnosť daných subjektov v konečnom dôsledku prispela aj ku kreovaniu excelentného motivačného prostredia pre študentov či doktorandov.

Nadšenie z udelenia patentu neskrýva ani René Matlovič, dekan FHPV, z ktorej pochádza tím vedeckých pracovníkov: „*Udelenie patentu je ďalším potvrdením vysokej úrovne aplikovaného výskumu a transferu vedeckých poznatkov do praxe na našej fakulte. Je výsledkom symbiózy špičkového tímu odborníkov našej fakulty, modernej výskumnej infraštruktúry, ktorú sme vybudovali v ostatných rokoch a farmaceutickej spoločnosti podporujúcej implementáciu najnovších technológií. Veľký profit to prináša našim študentom, ktorí môžu získať skúsenosti, ktoré ich zvýhodnia na trhu práce.*“ Dekan vyjadril presvedčenie, že fakulta má zámer v týchto aktivitách pokračovať, zaväzuje ich k tomu aj pozícia najlepšej fakulty vo svojej skupine v rámci hodnotenia nezávislou agentúrou ARRA.

Pôvodcom originálnej technológie je skupina pracovníkov na KE FHPV orientujúca sa na oblasť aplikovaného a základného výskumu liečivých rastlín pod vedením Ivana Šalamona. „*Vynález sa týka spôsobu lyofilizácie antokyánov z extraktov drobných plodov liečivých rastlín, pričom týmto postupom získané antokyány sa dajú priemyselne využiť v medicíne a farmácii (terapeutický efekt), taktiež vo výžive (výživové doplnky) a ďalších oblastiach potravinárskeho priemyslu (aditíva),*“ detailne vysvetlil Šalamon. Zároveň konštatoval, že predmetné riešenie významným spôsobom napomáha rozvoju izolácie a stabilizácie prírodných látok z rastlinných surovín.

Ďalšia línia výskumu bola zameraná na vývoj nových produktov tzv. aditív potravín na báze prírodných látok. „*V tomto intermediálnom stupni sa identifikujú najvhodnejšie typy antokyánov v skúmaných rastlinných maticiach s dôrazom na ich biodiverzitu v rôznych oblastiach Európy. Uvedená selekcia zohľadňuje najvyššiu antibakteriálnu, antioxidantnú a proti-nádorovú aktivitu jednotlivých kandidátov*“ doplnil Šalamon.

Zriadenie úseku výskumu a vývoja medzi PU a firmou Medicproduct, a.s. zároveň prispieva k riešeniam rozvoja regiónu Prešovského samosprávneho kraja a jeho marginálnych oblastí. Rešpektujú sa pritom požiadavky racionálneho využívania prírodných a antropogénnych zdrojov, regionálnych ekonomických, ekologických a sociálnych aspektov, aktívneho ovplyvňovania vedecko-technického pokroku a rozvoja tvorivej činnosti vo výskume medzi univerzitou a farmaceutickým priemyslom.

FHPV sa nachádza na prvej priečke rebríčka najlepších filozofických fakúlt slovenských vysokých škôl, ktorý zostavuje Akademická rankingová agentúra (ARRA) na základe hodnotenia údajov o kvalite vzdelávania a výskumu. Na FHPV v rámci štyroch katedier a jedného ústavu v súčasnosti študuje súhrnne 1024 študentov.